

*Kapituła
Kolegiacka Łukowska*

Kapituła Kolegiacka Łukowska



*Kapituła
Kolegiacka Łukowska*

*25 lat
w służbie Kościoła*

Opracowanie
Ks. Bernard BŁOŃSKI
Ks. Krzysztof BURCZAK

Łuków 2022

Recenzenci
Ks. prof. dr hab. Wojciech Góralski
Ks. prof. zw. dr hab. Jan Walkusz

Opracowanie komputerowe
Zuzanna Guty

Opracowanie fotografii, projekt okładki i stron tytułowych
Agnieszka Gawryszuk

Stan na 15.06.2022

© Copyright by Kapituła Kolegiacka Łukowska, Łuków 2022

ISBN 978-83-8288-026-7

Wydawnictwo KUL
ul. Konstantynów 1H, 20-708 Lublin
tel. 81 740-93-40
e-mail: wydawnictwo@kul.lublin.pl, <http://wydawnictwo.kul.lublin.pl>

Druk i oprawa: volumina.pl Daniel Krzanowski
ul. Księcia Witolda 7-9, 71-063 Szczecin, tel. 91 812 09 08
e-mail: druk@volumina.pl



Słowo Biskupa Siedleckiego

Kolegium duchownych prałatów i kanoników już w IV wieku było ustanawiane przez biskupa w celu sprawowania kultu Bożego w kościele katedralnym, wspierania biskupa w zarządzaniu diecezją oraz wykonywania zadań przez niego zleconych. W późniejszych wiekach pojawiły się podobne wspólnoty kanonickie tworzone przy znaczących kościołach w diecezji i nazwane zostały kapitułą kolegiacką.

W Diecezji Siedleckiej 15 czerwca 1997 r. została erygowana Kapituła Kolegiacka Łukowska przy kościele Przemienienia Pańskiego w Łukowie. Miasto to w dziejach Polski i Kościoła było wyznaczone na siedzibę biskupstwa misyjnego, a później stało się ważnym ośrodkiem życia patriotyczno-wychowawczego.

Kapituła działa zgodnie z Kodeksem Prawa Kanonicznego, Statutem i wskazaniemi Biskupów Siedleckich. Jej patronami są błogosławieni Męczennicy Podlascy. Jednym z głównych zadań Kapituły jest szerzenie kultu Błogosławionych.

W 2022 r. Kapituła obchodziła 25. rocznicę utworzenia. Jubileuszowa rocznica była przeżywana w sanktuarium błogosławionych Męczenników Podlaskich w Pratulinie, w miejscu męczeństwa swoich Patronów. Dla

uczczenia tego jubileuszu została przygotowana do druku książka *Kapituła Kolegiacka Łukowska. 25 lat w służbie Kościoła*. Publikacja jest poświęcona ćwierćwieczu Kapituły i ukazuje pracę duszpasterską wszystkich dotychczasowych kanoników.

Wyrażam radość z ukazania się tej publikacji, która przybliży sylwetki kapłanów posługujących w Diecezji Siedleckiej, a którzy w uznaniu dla ich gorliwej posługi duszpasterskiej i działalności intelektualnej, zostali włączeni do grona kanoników tejże Kapituły.

Wszystkim kanonikom Kapituły składam podziękowanie za ich ofiarną troskę o rozwój kultu swoich Patronów i materialne wsparcie dotychczasowych inicjatyw upamiętniających heroiczną postawę Unitów Podlaskich: film *Pratulin*, nagrobek unity Konrada Greczuka i ponowne wydanie książki ks. Józefa Pruszkowskiego *Martyrologium czyli męczeństwo Unii na Podlasiu*.

Czytelnicy tej publikacji będą mieli okazję zapoznać się z dziejami miasta Łuków, historią Kapituły i posługą duszpasterską poszczególnych kanoników, tak w Diecezji Siedleckiej, jak i poza diecezją oraz działalnością dydaktyczną, intelektualną i organizacyjną, na różnych stanowiskach w kraju i za granicą.

Jestem przekonany, że książka ta wpisuje się w upamiętnienie 25. rocznicy beatyfikacji błogosławionych Męczenników z Pratulina i w nadchodzącą 150. rocznicę męczeństwa Unitów Podlaskich.

Kapitulę życzę kolejnych i owocnych lat w dziejach Diecezji Siedleckiej. Zmarłych dotychczas kanoników niech Bóg obdarzy radością życia wiecznego.

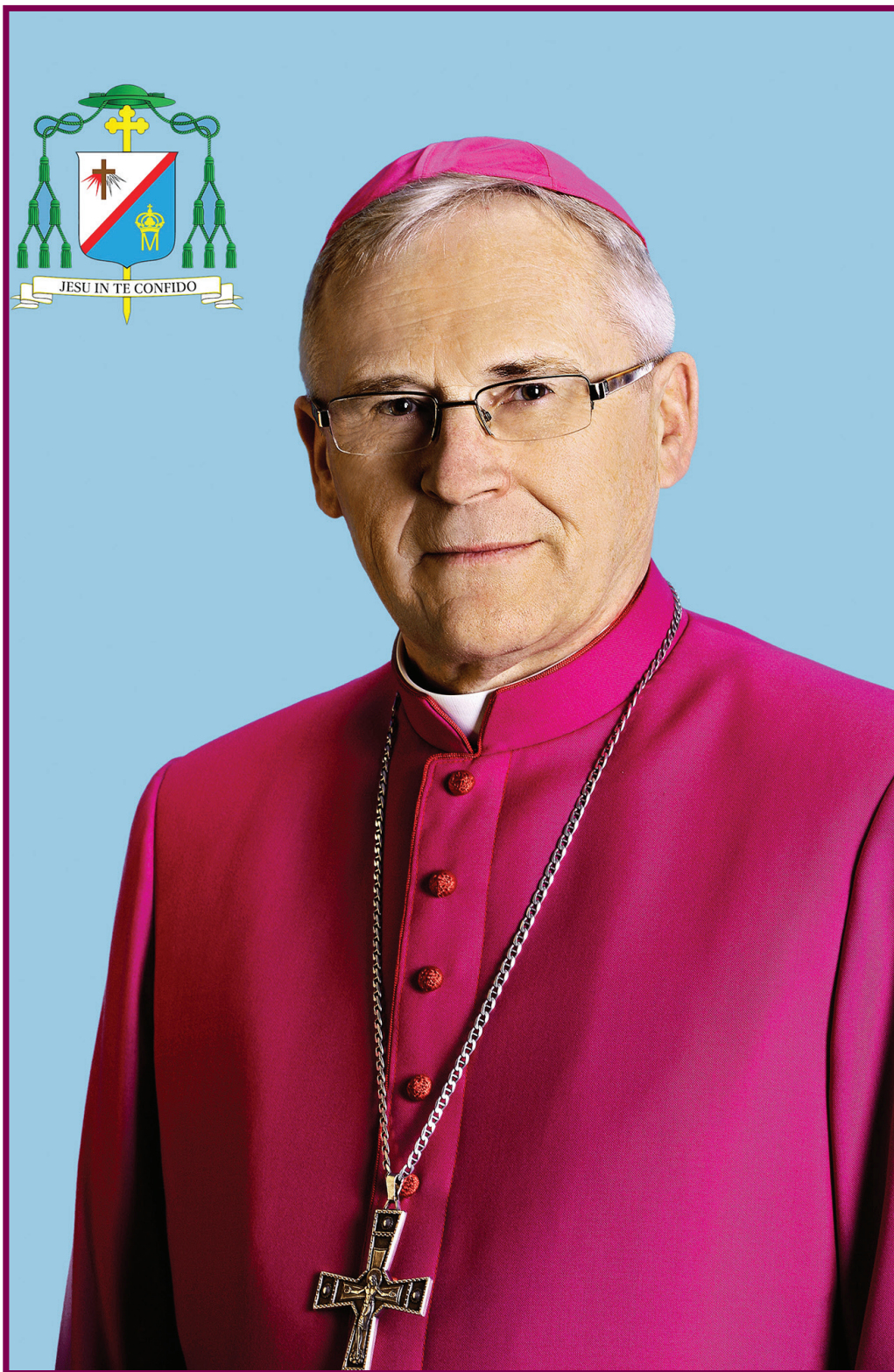
+ Krzysztof Gurdak

Biskup Siedlecki

Pratulin, dnia 15 czerwca 2022 r.

w 25. rocznicę erygowania Kapituły Kolegiackiej Łukowskiej





BISKUP SIEDLECKI DR KAZIMIERZ GURDA



Biskup Siedlecki *Kazimierz Gurda*

Kazimierz Gurda urodził się 20 sierpnia 1953 r. w Książnicach Wielkich. Po ukończeniu szkoły podstawowej w rodzinnej miejscowości rozpoczął naukę w Liceum Ogólnokształcącym w Proszowicach. Po egzaminie maturalnym w 1972 r. wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Kielcach. Świecenia prezbiteratu przyjął 11 czerwca 1978 r. w kościele w Kazimierzy Małej z rąk biskupa kieleckiego Jana Jaroszewicza. Po święceniach był wikariuszem w parafii św. Jana Apostoła i Ewangelisty w Pińczowie (1978-1979) i w parafii pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Bielinach (1979-1981). W 1981 r. rozpoczął studia w Instytucie Patrystycznym „Augustinianum” przy Uniwersytecie Laterańskim w Rzymie. W 1985 r. uzyskał stopień licencjata, a w 1988 r. obronił doktorat na podstawie pracy pt. „Koncepcja nadziei w interpretacji psalmu 118 św. Ambrożego”. Od 1989 r. był wykładowcą patrologii i języka łacińskiego oraz ojcem duchownym alumnów I oraz II roku w Wyższym Seminarium Duchownym w Kielcach.

W 1996 r. został proboszczem nowo utworzonej parafii pw. św. Józefa w Zagnańsku, pozostając wykładowcą patrologii w seminarium. W czerwcu 1998 r. został rektorem Wyższego Seminarium Duchownego w Kielcach. Otrzymał tytuł kapelana honorowego Jego Świątobliwości. 18 grudnia 2004 r. mianowany został przez papieża Jana Pawła II biskupem pomocniczym diecezji kieleckiej i biskupem tytularnym diecezji Cusira. Sakrę biskupią przyjął 5 lutego 2005 r. w bazylice katedralnej w Kielcach z rąk

bp. Kazimierza Ryczana, a współkonsekratorami byli: bp Edward Materski i bp Marian Florczyk.

Przez ponad 9 lat posługi biskupiej w diecezji kieleckiej był m.in. wikariuszem generalnym, członkiem Kolegium Konsultorów, Rady Kapłańskiej, Rady Duszpasterskiej, dyrektorem Wydziału Duszpasterstwa Ogólnego, cenzorem pism, publikacji i programów radiowych, przewodniczącym Diecezjalnej Rady Ekonomicznej.

16 kwietnia 2014 r. został mianowany przez papieża Franciszka biskupem siedleckim. Kanonicznie diecezję objął 23 maja 2014 r., a ingres do katedry siedleckiej odbył 24 maja 2014 r. Dewizą biskupa jest zawołanie: „Jesu in Te confido” (Jezu, ufam Tobie).

W diecezji siedleckiej biskup Kazimierz podjął i kontynuował prace II Synodu Diecezji Siedleckiej. Inicjował i przewodził różnym wydarzeniom duszpasterskim w diecezji. Już w 2014 r. pod jego przewodnictwem, diecezja przeżywała peregrynację znaków Światowych Dni Młodzieży, a było to duchowe przygotowanie diecezji do udziału w 31. Światowych Dniach Młodzieży, które odbyły się w Krakowie w dniach 26-31 lipca 2016 r. W tygodniu poprzedzającym 31. ŚDM brał udział w spotkaniach, które przygotowała diecezja siedlecka dla około 1700 pielgrzymów z 38 krajów przed spotkaniem w Krakowie.

Zainicjował i patronował obchodom 20-lecia beatyfikacji błogosławionych Męczenników Podlaskich w 2016 r., które odbywały się w różnych miejscach w diecezji. Centralne obchody miały miejsce w Pratulinie (06.10.2016 r.). Rok wcześniej, dokonał konsekracji nowego ołtarza w sanktuarium pratulińskim, w którym uroczystie umieszczono szczątki Błogosławionych (4.10.2015 r.).

Biskup w trosce o wiernych przybywających do sanktuarium w Pratulinie, rozpoczął w 2017 r. budowę Domu Pielgrzyma im. Jana i Dory Fedoruk, który został otwarty i poświęcony 23 stycznia 2019 r. Z sanktuarium w Pratulinie połączył także pielgrzymowanie kobiet. Po raz pierwszy, 22 maja 2016 r. odbyła się I Diecezjalna Pielgrzymka Kobiet do Pratulina, która corocznie gromadzi niewiasty w ostatnią niedzielę maja.

W ramach troski pasterskiej o rozwój pobożności i modlitwy różańcowej, 13 lutego 2016 r. odbył się I Diecezjalny Kongres Kół Żywego Różańca

w diecezjalnym sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Radzynie Podlaskim, a kolejne spotkania kongresowe odbywały się corocznie w Radzynie Podl. i w Gończycach.

Był inicjatorem zorganizowania Diecezjalnej Pielgrzymki Dziadków i Teściów do sanktuarium Matki Bożej Królowej Rodzin w Parczewie (2020 r.), które odbywają się w lipcu każdego roku w niedzielę przypadającą w okolicy liturgicznego wspomnienia św. Joachima i Anny.

Włączył w swoją posługę pasterską przygotowanie diecezji do Jubileuszu 200-lecia jej powstania. W katedrze siedleckiej uroczystie rozpoczął proces beatyfikacyjny bpa Ignacego Świrskiego, jako Sługi Bożego (24.03.2018 r.). Zaproponował restaurację krypty biskupów w Kolegiacie Janowskiej, kiedyś katedrze podlaskiej i dokonał uroczystego złożenia w niej doczesnych szczątków śp. bpa Beniamina Szymańskiego i ziemi z grobu bpa Jana Marceliego Gutkowskiego (14.04.2018 r.).

Do Janowa Podlaskiego zaprosił biskupów na zebranie plenarne Konferencji Episkopatu Polski, które miało miejsce w dniach 7-8 czerwca 2018 r., połączone z centralnymi obchodami Jubileuszu 200-lecia diecezji. Podczas tych uroczystości ogłoszono breve papieskie Franciszka z 12 grudnia 2017 r. nadające kościołowi kolegiackiemu Trójcy Świętej w Janowie Podlaskim tytuł Bazyliki Mniejszej, o co prosił biskup. Następnego dnia, 9 czerwca 2018 r. w katedrze siedleckiej, uroczystie zakończył II Synod Diecezji Siedleckiej, podpisaniem Statutów Synodalnych.

Aby pogłębić duchowe i duszpasterskie owoce jubileuszu, zainicjował w 2018 r. trwające w diecezji misje ewangelizacyjne z nawiedzeniem każdej parafii przez relikwie błogosławionych Męczenników Podlaskich i kopię obrazu Matki Bożej Kodeńskiej. Z powodu pandemii Covid-19 misje zostały zawieszone w marcu 2020 r., a ponownie wznowione we wrześniu 2021 r.

Wydał List pasterski (13.01.2021 r.) zapowiadający przygotowanie diecezji do jubileuszu beatyfikacji Unitów Pratulińskich, połączone z nowenną do Błogosławionych, odprawianą każdego 23 dnia miesiąca od stycznia do września 2021 r. Uroczystości jubileuszowe, zaplanowane na 3 października 2021 r. w Pratulinie nie mogły się odbyć z powodu restrykcji co do zgromadzeń, które wprowadził rząd na wschodnich terenach przygranicznych kraju w związku ze stanem wyjątkowym.

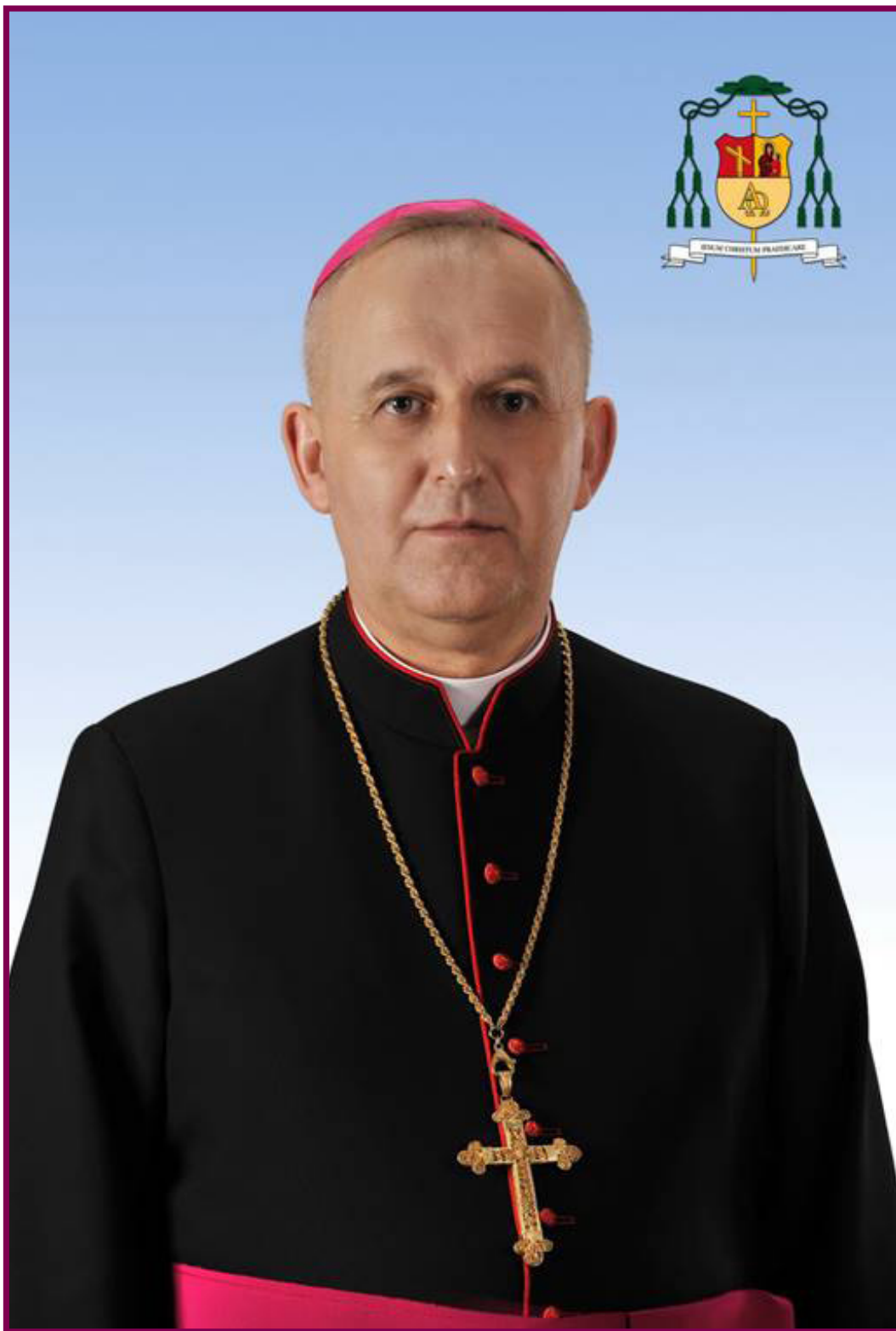
W ramach posługi duszpastersko-administracyjnej w diecezji dokonał reorganizacji Kurii Diecezjalnej, zatwierdzając jej nowy statut (24.05.2017 r.), powołał do istnienia parafię w Grabowie Szlacheckim (01.07.2014 r.), św. Jana Pawła II w Siedlcach (26.08.2014 r.), w Kobylanach (24.06.2018 r.) i św. O. Pio w Rakowiskach (23.09.2019 r.), utworzył diecezjalne sanktuaria: Krzyża Świętego w Skórcu (30.11.2014 r.) i Matki Bożej Pocieszenia w Orchówku (04.08.2018 r.) i św. Józefa Oblubieńca NMP w Szpakach (08.12.2021 r.). Wspierał organizację Pieszej Podlaskiej Pielgrzymki na Jasną Górę, wielokrotnie odwiedzał pielgrzymów i celebrował Mszę. św. oraz wprowadzał pielgrzymkę do Kaplicy Matki Bożej.

Mając na uwadze właściwe i ujednolicone w diecezji przygotowanie dzieci i młodzieży do sakramentów świętych, zatwierdził program 3-letniego przygotowania dzieci do pierwszej spowiedzi i Pierwszej Komunii Świętej św. oraz program 2-letniego przygotowania młodzieży do sakramentu bierzmowania.

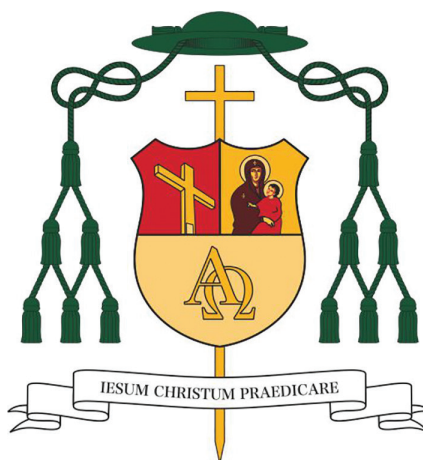
W trosce pasterskiej o kapłanów i wiernych oraz rozwój duszpasterstwa w diecezji, utworzył Diecezjalne Centrum Formacji Kapłańskiej w Nowym Opolu i zainicjował Wielkopostne Dni Skupienia dla Księży w sobotę po Środzie popielcowej, a także erygował domy rekolekcyjne w Siedlanowie, Pratulinie i w Nowym Opolu, powołał Fundację Diecezjalne Centrum Pielgrzymkowo-Duszpasterskie „Arka” oraz Fundację im. Jana Pawła II „Fides et Ars” wspierającą działalność duszpasterstwa środowisk ludzi kultury i sztuki w diecezji siedleckiej (21.09.2020 r.), erygował męskie Bractwo „Strażnicy Kościoła” i zatwierdził jego Statut (12.11.2020 r.) oraz erygował Studium Życia Rodzinnego Diecezji Siedleckiej (08.05.2022 r.).

Na forum Konferencji Episkopatu Polski pełnił do 2017 r. funkcję przewodniczącego Komisji ds. Instytutów Życia Konsekwowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego, członka Komisji Mieszanej Biskupi – Wyżsi Przełożeni Zakonni. Obecnie jest członkiem Rady Ekonomicznej, delegatem apostołskim ds. obrządku bizantyjsko-słowiańskiego dla parafii Kostomłoty i członkiem Komisji Rewizyjnej Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia”.





BISKUP POMOCNICZY GRZEGORZ SUCHODOLSKI



Biskup *Grzegorz Suchodolski*

Grzegorz Suchodolski urodził się 10 listopada 1963 r. w Łukowie jako pierwsze z sześciorga dzieci Marianny i Hieronima Suchodolskich. Został ochrzczony dnia 24 listopada 1963 r. w parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Łukowie. Ukończył Szkołę Podstawową nr 2 oraz Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Łukowie. Idąc za głosem powołania w 1982 r. wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Siedlcach. Dnia 11 czerwca 1988 r. przez posługę Biskupa Jana Mazura przyjął święcenia prezbiteratu. Następnie został skierowany do pracy w parafii św. Zygmunta Króla w Łosicach, czynnie angażując się również w pracę z młodzieżą jako zastępca moderatora diecezjalnego Ruchu Światło-Życie.

Po dwóch latach rozpoczął studia z katolickiej nauki społecznej w Papieskim Uniwersytecie św. Tomasza Angelicum w Rzymie. W czasie studiów pełnił funkcję seniora księży studentów w Papieskim Instytucie Kościelnym w Rzymie, prowadził duszpasterstwo polonijne w Ostii oraz współpracował z Papieskim Stowarzyszeniem „Pomoc Kościołowi w Potrzebie”.

Po powrocie do Polski w 1996 r. został duszpasterzem akademickim w Siedlcach – najpierw przy Wyższej Szkole Rolniczo-Pedagogicznej, a następnie Akademii Podlaskiej – oraz asystentem Stowarzyszenia Katolickiej Młodzieży Akademickiej „Przymierze”, a od 2001 r. diecezjalnym duszpasterzem młodzieży diecezji siedleckiej. Funkcje te pełnił do roku 2006, wtedy został mianowany proboszczem parafii pw. Matki Bożej Królowej Korony

Polskiej w Kopciach. Studia „rzymskie” dały ks. Grzegorzowi gruntowną znajomość oraz umiłowanie Kościoła Powszechnego, co wyraziło się w powierzeniu mu przez Konferencję Episkopatu Polski już w 1995 r. odpowiedzialności za prowadzenie Krajowego Biura Organizacyjnego Światowych Dni Młodzieży. Prace te kontynuował nieprzerwanie przez 21 lat, pełniąc je równoległe z zadaniami powierzonymi w diecezji siedleckiej. Wspólnie z biskupem Henrykiem Tomasikiem – pełniącym wówczas funkcję delegata Konferencji Episkopatu Polski ds. Światowych Dni Młodzieży – co roku organizował Krajowe Forum Duszpasterstwa Młodzieży, w którym brali udział delegaci ze wszystkich diecezji polskich oraz liczni goście zagraniczni.

Jako dyrektor Krajowego Biura Organizacyjnego Światowych Dni Młodzieży przygotowywał i koordynował pobyt Polaków w czterech spotkaniach ze św. Janem Pawłem II, trzech z papieżem Benedyktem oraz dwóch z papieżem Franciszkiem. Były to kolejno: Spotkanie Młodych Europy w Loreto w 1995 r., Światowe Dni Młodzieży w Paryżu (1997 r.), Rzymie (2000 r.), Toronto (2002 r.), Kolonii (2005 r.), Sydney (2008 r.), Madrycie (2011 r.), Rio de Janeiro (2013 r.) oraz Krakowie (2016 r.). W czasie tych ostatnich pełnił funkcję Sekretarza Generalnego Komitetu Organizacyjnego, powierzoną mu przez metropolitę krakowskiego kardynała Stanisława Dziwisza. Przez osiem edycji Światowych Dni Młodzieży był odpowiedzialny za rekrutację polskich wolontariuszy na to wydarzenie oraz tworzenie i prowadzenie, przy współpracy z Ministerstwem Spraw Zagranicznych oraz miejscowymi organizatorami tzw. Kwatery Polskiej. Przez wszystkie te lata reprezentował Konferencję Episkopatu Polski na licznych sympozjach, konferencjach oraz spotkaniach roboczych organizowanych przez Stolicę Apostolską oraz Konferencje Biskupów różnych krajów świata. Był inicjatorem oraz wydawcą „Biblioteczki Światowych Dni Młodzieży”, kwartalnika „Święto Młodych trwa bez końca”, corocznych materiałów duszpasterskich i formacyjnych Krajowego Duszpasterstwa Młodzieży, cenionym prelegentem i rekolekcjonistą. Trzy razy z rzędu był konsultorem Rady Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Młodzieży.

W dowód uznania biskup siedlecki Kazimierz Gurda w dniu 2 kwietnia 2015 r. obdarzył ks. Grzegorza Suchodolskiego godnością kanonika honorowego Kapituły Kolegiackiej Łukowskiej.

Po zakończeniu prac w Krajowym Biurze Organizacyjnym Światowych Dni Młodzieży powrócił do rodzimej diecezji i z dniem 1 października 2016 r. biskup Kazimierz Gurda mianował go proboszczem parafii katedralnej pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Siedlcach oraz dziekanem dekanatu siedleckiego. Jako proboszcz katedry był gospodarzem uroczystości jubileuszowych 200-lecia diecezji siedleckiej, 100-lecia powstania parafii katedralnej, a także 20-lecia pobytu Ojca Świętego Jana Pawła II w Siedlcach. Przeprowadził również remont wnętrza katedry oraz renowację zabytkowych organów Dominika Biernackiego, które na nowo, po blisko dziesięciu latach milczenia, mogą rozbrzmiewać i cieszyć swoim brzmieniem parafian oraz licznych gości nawiedzających siedlecką katedrę.

Dnia 29 marca 2018 r. biskup siedlecki Kazimierz Gurda przeniósł go do gremium Kapituły Katedralnej w Siedlcach, mianując go w niej kanonikiem penitencjarzem. W tym samym czasie był on także członkiem Kolegium Konsultorów, Rady Kapłańskiej Diecezji Siedleckiej i Diecezjalnej Rady Duszpasterskiej.

Dnia 16 kwietnia 2020 r. Ojciec Święty Franciszek mianował ks. kanonika Grzegorza Suchodolskiego biskupem pomocniczym diecezji siedleckiej, przydzielając mu stolicę tytularną Mesarfelta, leżącą współcześnie w północnej Algierii, która była siedzibą diecezji w Cesarstwie Rzymskim, w prowincji Numidia, zlikwidowaną w VII w. podczas ekspansji islamskiej.

Święcenia biskupie przyjął w Święto Najświętszej Maryi Panny, Matki Kościoła, w siedleckiej katedrze, w dniu 1 czerwca 2020 r. Głównym konsekratorem był biskup siedlecki Kazimierz Gurda, a współkonsekratorami arcybiskup nuncjusz Salvatore Pennacchio oraz biskup radomski Henryk Tomasik. Mottem swojej posługi uczynił słowa: „Głosić Jezusa Chrystusa”.

Bp Grzegorz Suchodolski jest wikariuszem generalnym, prepozytem Kapituły Katedralnej Siedleckiej i moderatorem kurii diecezjalnej. W gremium Konferencji Episkopatu Polski pełni funkcję Przewodniczącego Rady ds. Duszpasterstwa Młodzieży, członka Komisji Wychowania Katolickiego oraz Rady Programowej KAI.

DEKRET

**Biskupa Siedleckiego Jana Wiktora Nowaka
erygujący Kapitułę Łukowską**

L.dz. 519/97

Wnikając coraz głębiej w bogatą przeszłość Diecezji Siedleckiej i pragnąc docenić jej czcigodną historię oraz jej wymowę na czasy obecne, nie sposób pominąć miasto Łuków, jedno z najstarszych na Podlasiu, w latach 1254 - 1257 planowana przez Papieża Innocentego IV stolica biskupstwa misyjnego, a następnie znaczący ośrodek życia religijnego i patriotycznego oraz prężny ośrodek działalności wychowawczej.

Uwzględniając przeto religijno-misyjne i patriotyczno-wychowawcze inspiracje bogatej historii tego miasta oraz kierując się dobrem powierzonego mi Ludu Bożego w Świętym Kościele Siedleckim, a w szczególności mając na względzie upamiętnienie pierwszej w dziejach diecezji Beatyfikacji i jak najlepsze duchowe przygotowanie do Tertio Millenio Adveniente za wstawiennictwem Błogosławionych Męczenników Podlaskich, Przewodników na drodze w Trzecie Tysiąclecie, a także budzenie wśród wiernych świeckich takich postaw, do których Oni wzywają, a więc odwagi i męstwa w wierze oraz odpowiedzialności i miłości do Kościoła,

niniejszym - zgodnie z przysługującymi mi uprawnieniami na podstawie kanonów 503 - 510 K.P.K. - eryguję przy kościele Przemienienia Pańskiego w Łukowie Kolegium Kanoników, czyli

KAPITUŁĘ KOLEGIACKĄ ŁUKOWSKĄ

pw. BŁOGOSŁAWIONYCH MĘCZENNIKÓW PODLASKICH.

Jednocześnie podnoszę tenże czcigodny kościół parafialny do godności Kościoła Kolegiackiego.

W skład Kapituły Kolegiackiej Łukowskiej wejdzie 12 kanoników gremialnych i przybliżona ilość kanoników honorowych. Strój Kapituły określa jej statuty. Wszystkie prawa, przywileje i obowiązki członków Kapituły Kolegiackiej Łukowskiej wynikają z przepisów Kodeksu Prawa Kanonicznego, norm prawa partykularnego, ustanowionego przez Biskupa Siedleckiego i własnych statutów Kapituły.

Kapłanom, którzy będą obdarzeni godnością kanonika Kapituły Kolegiackiej Łukowskiej z serca błogosławię i polecam ich opiece Błogosławionych Męczenników Podlaskich. Ufam też, że ich posługa w obliczu zbliżającego się Trzeciego Tysiąclecia przyczyni się do jeszcze większej chwały Jezusa Chrystusa, Jedyne Odkupiciela Świata i ożywienia wiary Kościoła Siedleckiego za przyczyną Matki Najświętszej i Błogosławionych Męczenników Świętego Podlasia.

Dan w Siedlcach, w Dniu Dziękczynienia za Beatyfikację - 15. 06. 1997 r

Ks. J. Siedlce
Kancierz



Jan Wiktor Nowak
Biskup Siedlecki



Kapituła Kolegiacka Łukowska została erygowana przez biskupa siedleckiego Jana Wiktora Nowaka dekretem z dnia 15 czerwca 1997 r. Ogłoszenie dekretu miało miejsce podczas Diecezjalnego Dziękczynienia za beatyfikację błogosławionych Wincentego Lewoniuka i 12 Towarzyszy, Męczenników z Pratulina. Beatyfikacja była pierwszą w dziejach Diecezji Siedleckiej, a dokonał jej papież Jan Paweł II na Placu Św. Piotra 6 października 1996 r.

Biskup wybierając miasto Łuków na siedzibę nowej kapituły odwoływał się do bogatej historii miasta, które w latach 1254-1257 było siedzibą biskupstwa misyjnego utworzonego przez papieża Innocentego IV. Łuków zasłynął w dziejach tej ziemi z religijno-misyjnej i patriotyczno-wychowawczej działalności. Natomiast biskup, podejmując duchowe przygotowanie Diecezji Siedleckiej do wejścia w Trzecie Tysiąclecie, wskazał błogosławionych Męczenników Podlaskich, jako wzór odwagi i męstwa w wierze na współczesne czasy. Ich orędownictwu oddał utworzoną Kapitułę i mianował pierwszych kanoników, a łącznie mianował w Kapitułę 27 kanoników.

Statut Kapituły zatwierdził 15 czerwca 2012 r. kolejny biskup siedlecki Zbigniew Kiernikowski. Kapituła zaś dla upamiętnienia 15-lecia istnienia przygotowała i wydała drukiem w 2012 r. okolicznościową książkę *Kapituła Kolegiacka Łukowska. 15 lat istnienia*. Biskup w Kapitułę mianował

26 kanoników, a wielu z nich weszło w skład różnych Komisji i Podkomisji II Synodu Diecezji Siedleckiej, rozpoczętego w 2012 r.

W okresie rządów aktualnego biskupa siedleckiego Kazimierza Gurdy, diecezja przeżywała kilka ważnych i historycznych wydarzeń: 20-tą i 25. rocznicę beatyfikacji Męczenników Podlaskich, zakończenie II Synodu Diecezji Siedleckiej i Jubileusz 200-lecia jej istnienia. Kanonicy brali udział w tych ważnych uroczystościach w diecezji.

W 2022 r. przypadała 25. rocznica utworzenia Kapituły, która była ważnym i radosnym wydarzeniem w Jej dziejach, a także miasta Łuków, w którym kościół Przemienienia Pańskiego jest Kościołem Kolegiackim.

Te historyczne okoliczności stały się okazją do podjęcia inicjatywy uroczystych obchodów dwudziestopięciolecia istnienia Kapituły Kolegiackiej Łukowskiej, przeżywanych w sanktuarium błogosławionych Męczenników Podlaskich w Pratulinie. Jej patronami są błogosławieni Męczennicy z Pratulina, a Diecezja Siedlecka jest spadkobiercą duchowego dziedzictwa Unitów Podlaskich i zachowuje pamięć o ich heroicznej postawie wierności Kościołowi i rozwija kult ich świadectwa wiary. Pamięć i świadectwo są jednym z podstawowych zadań statutowych Kapituły.

Jednym z elementów tych obchodów jest kolejna okolicznościowa książka zatytułowana *Kapituła Kolegiacka Łukowska. 25 lat w służbie Kościoła*. Publikacja jest wyrazem wdzięczności za dotychczasowe nominacje i akty uznania Biskupów Siedleckich dla pracy kapłanów wykonywanej na terenie naszej diecezji, a także poza jej granicami, tak zarówno w wymiarze duchowym, intelektualnym, jak i materialnym.

Kapituła powołana, zgodnie z prawem kanonicznym, do uświetniania uroczystości sprawowanych przez biskupa w Kościele Kolegiackim i szerzenia kultu błogosławionych Męczenników Podlaskich, już od ćwierćwiecza wypełnia to zadanie. Za wzorem swoich Patronów, kanonicy trwają w głębokiej wierze, miłości do Kościoła i troszczą się o jedność z Ojcem Świętym i Biskupem Diecezjalnym, co podkreślają biskupi w laudacjach kanonickich. Kanonicy podejmują codzienny trud trwania w jedności z Ludem Bożym naszej diecezji, głosząc słowo Boże, udzielając sakramentów świętych, troszcząc się wspólnie o piękno świątyń i kultu Bożego.

Ponieważ czas mija nieubłaganie, a pamięć ludzka jest zawodna, to przez drukowane teksty, trzeba zachować w pamięci historycznej, dokonania ka-

planów naszej diecezji, a szczególnie kanoników Kapituły Kolegiackiej Łukowskiej. To jest celem tej publikacji. Dotychczas 73 kapłanów diecezji siedleckiej otrzymało nominacje w Kapitułę, na różne w niej urzędy i godności, jako prepozyci, kanonicy gremialni i honorowi. Przeniesionych do innych Kapituł zostało 5 kanoników, a dotychczas zmarło 19 kanoników. Aktualnie Kapituła Kolegiacka Łukowska liczy 49 kanoników gremialnych i honorowych (stan na 15.06.2022 r.).

W pierwszej części książki znajdują się zdjęcia i biogramy biskupa siedleckiego Kazimierza Gurdy i biskupa pomocniczego diecezji siedleckiej Grzegorza Suchodolskiego, byłego kanonika honorowego Kapituły. Jest to wyraz wdzięczności i jedności z pasterzami posługującymi w naszej diecezji. Zamieszczono także tekst aktu erekcyjnego Kapituły, jako przypomnienie i uzasadnienie Jej powołania. Czytelnik będzie mógł zapoznać się z krótką historią miasta Łukowa, historią kapituł w ogóle, a w szczególności Kapituły Łukowskiej w minionym ćwierćwieczu. Znajdzie też podstawy prawne istnienia i funkcjonowania Kapituły, jak też opis stroju kanonickiego i dystyngtorium, będzie mógł zapoznać się ze Statutem oraz z Obrzędami instalacji kanoników.

W części prezentującej poszczególnych kanoników, zgodnie z konwencją redakcyjną, na początku zostaną zaprezentowane zdjęcia i biogramy prepozytów: aktualnego i prepozytów seniorów w porządku alfabetycznym, a następnie w tym samym porządku, zostaną ukazane sylwetki aktualnych kanoników gremialnych, a po nich kanoników honorowych. W tej samej konwencji zostaną umieszczone zdjęcia i biogramy kanoników, którzy zostali przeniesieni do innych Kapituł.

Biogramy napisali sami kanonicy, a poddane zostały tylko redakcyjnej korekcie, dlatego stanowią osobistą prezentację Autorów i ich posługę w wymiarze duszpastersko-gospodarczym i dydaktyczno-intelektualnym, tak na terenie diecezji, jak i poza diecezją, a nawet poza granicami kraju.

Następnie zostanie zamieszczony krótki opis spotkania Jubileuszowego Kapituły według przygotowanego programu oraz Akt zawierzenia złożony przez Kapitułę przy relikwiach Błogosławionych w Pratulinie.

Również w układzie alfabetycznym zostaną umieszczone zdjęcia i krótkie biogramy zmarłych kanoników Kapituły. Dołączony zostanie także wy-

kaz tabelaryczny wszystkich kanoników mianowanych w Kapitulie w latach 1997-2022 w układzie alfabetycznym.

Ponadto zostaną umieszczone: zdjęcie obrazu przedstawiającego męczeństwo Unitów w Pratulinie i modlitwa do Błogosławionych, a także zdjęcie ołtarza z Ich relikwiami w sanktuarium w Pratulinie oraz relikwiarz Błogosławionych, który peregrynuje w diecezji, podczas misji ewangelizacyjnych. Dołączone zostaną także zdjęcia z Jubileuszowego świętowania Kapituły w Pratulinie. Zakończenie i Spis treści będą zamykały główny korpus książki.

Pragnę w imieniu własnym i całej Kapituły złożyć podziękowanie biskupowi siedleckiemu Kazimierzowi Gurdzie, za dotychczasowe mianowanie w Kapitulie 20 kapłanów naszej diecezji, za Słowo pasterskie do tej publikacji i udział w Jubileuszowym świętowaniu Kapituły.

Dziękuję panu fotografowi A. Bednarukowi za przekazanie zdjęcia Kościoła Kolegiackiego, które jest umieszczone na stronie tytułowej książki. Składałam także podziękowanie Katolickiemu Radiu Podlasie, a szczególnie ks. Pawłowi Brońskiemu, sekretarzowi redakcji, za całłościową obsługę medialną oraz zdjęcia wykonane podczas Jubileuszowego spotkania Kapituły w Pratulinie.

Mam nadzieję, że ta publikacja dobrze wpisze się w nurt rocznicowych wydarzeń w dziejach Diecezji Siedleckiej, a szczególnie w upamiętnienie 25. rocznicy beatyfikacji Męczenników z Pratulina oraz zbliżającą się 150. rocznicę męczeństwa Unitów Podlaskich, którzy są patronami Kapituły Kolegiackiej Łukowskiej.

Ks. prał. Bernard Błoński
Prepozyt
Kapituły Kolegiackiej Łukowskiej

Spis treści

Słowo Biskupa Siedleckiego	5
Biskup Siedlecki Kazimierz Gurda	8
Biskup Pomocniczy Grzegorz Suchodolski	14
Dekret Biskupa Siedleckiego erygujący Kapitułę Kolegiacką Łukowską	18
Wstęp	19
Geneza Kapituły Kolegiackiej Łukowskiej	23
Status prawny, strój i dystynktorium	39
Statut Kapituły Kolegiackiej Łukowskiej	45
Obrzęd instalacji kanoników Kapituły Kolegiackiej Łukowskiej	53
 PREPOZYT, PREPOZYCI SENIORZY I KANONICY GREMIALNI ...	57
 Ks. Bernard Jan Błoński	58
 PREPOZYCI SENIORZY	64
 Ks. Tadeusz Dzięga	64
Ks. Jan Kurek	68
 KANONICY GREMIALNI	72

Ks. Józef Brzozowski	72
Ks. Jerzy Cąkała	78
Ks. Józef Grzywaczewski	82
Ks. Sławomir Kapitan	86
Ks. Andrzej Kieliszek	90
Ks. Antoni Pietruszka – penitencjarz	94
Ks. Zbigniew Kazimierz Sobolewski	98
Ks. Stanisław Wojteczuk	104
Ks. Janusz Wolski	108
 KANONICY HONOROWI	 111
 Ks. Marian Banasiuk	 112
Ks. Bogusław Bolesta	116
Ks. Edward Ryszard Boruc	118
Ks. Krzysztof Andrzej Burczak	120
Ks. Kazimierz Chełstowski	126
Ks. Stanisław Chodźko	128
Ks. Henryk Tadeusz Domański	132
Ks. Jerzy Domański	136
Ks. Zdzisław Domański	142
Ks. Henryk Drozdek	144
Ks. Ryszard Federczyk	146
Ks. Zygmunt Jan Głębiński	150
Ks. Ireneusz Głowacki	156
Ks. Jan Grochowski	160
Ks. Jerzy Franciszek Grochowski	164
Ks. Jan Grzesiak	168
Ks. Krzysztof Hapon	172
Ks. Waldemar Stefan Izdebski	176
Ks. Henryk Franciszek Kalitka	178
Ks. Roman Karwacki	182
Ks. Tomasz Kostecki	188

Spis treści

Ks. Ryszard Kozieł	192
Ks. Henryk Krupa	196
Ks. Mirosław Łubik	198
Ks. Edward Molenda	202
Ks. Krzysztof Pawelec	206
Ks. Jan Pracz	208
Ks. Henryk Prządka	210
Ks. Eugeniusz Zygmunt Rola	212
Ks. Jerzy Samulak	214
Ks. Roman Sawczuk	218
Ks. Henryk Adam Skolimowski	220
Ks. Jan Spólny	224
Ks. Krzysztof Stepczuk	226
Ks. Piotr Trochimiak	230
Ks. Marek Stanisław Zalewski	232
Ks. Jan Zowczak – sekretarz	234
 UROCZYSTOŚĆ JUBILEUSZU 25-LECIA KAPITUŁY W PRATULINIE	 239
 KANONICY PRZENIESIENI DO INNYCH KAPITUŁ	 251
 Ks. Ryszard Andruszczak	 252
Ks. Stanisław Bieńko	256
Ks. Tadeusz Marian Karwowski	260
Ks. Kazimierz Niemirka	264
Ks. Grzegorz Suchodolski	270
 KANONICY ZMARLI	 275
 Ks. Marian Bednarczyk	 276
Ks. Stanisław Borysiak	276
Ks. Jan Zbigniew Celej	277
Ks. Jan Cep	277

Ks. Jan Czapski	278
Ks. Stefan Czarnecki	278
Ks. Stefan Duda	279
Ks. Jan Dudka	279
Ks. Stanisław Goławski	280
Ks. Jerzy Górski	280
Ks. Kazimierz Komar	281
Ks. Jan Kurowski	281
Ks. Krzysztof Jan Mućka	282
Ks. Henryk Nowosielski	282
Ks. Janusz Onufryjuk	283
Ks. Feliks Rokita	283
Ks. Jan Franciszek Romaniuk	284
Ks. Michał Śliwowski	284
Ks. Zdzisław Zielonka	285
Nominacje w Kapitułe Kolegiackiej Łukowskiej w latach 1997-2022 ..	286
Obraz Bł. Męczenników Podlaskich	290
Modlitwa do Bł. Męczenników Podlaskich	291
Relikwie Bł. Męczenników Podlaskich w ołtarzu głównym	
Sanktuarium	292
Relikwiarz peregrynacyjny Bł. Męczenników Podlaskich	293
Zakończenie	295